

Kontaktperson
Miljöavdelningen
Johan Johnmark
010-22 41 411
johan.johnmark@lansstyrelsen.se

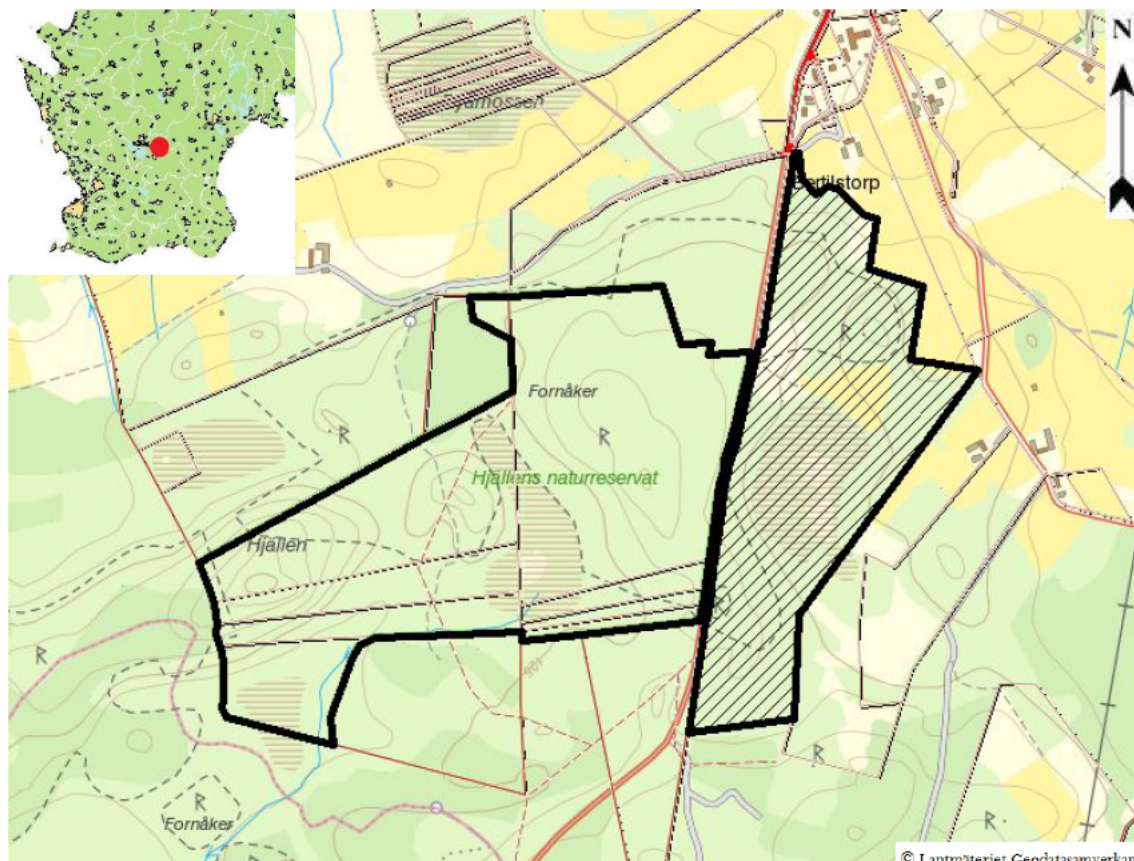
Beslut om utvidgning av och tillagd föreskrift för naturreservatet Hjällen i Hörby kommun, Skåne län

Beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken att utvidga och lägga till en föreskrift för naturreservatet Hjällen på fastigheterna Södra Rörum 9:39 och på del av fastigheterna Fulltofta 31:16, Södra Rörum 6:6, 7:19, 9:10, 9:14, 9:36, 22:1 och 26:3 samt del av Södra Rörum S:9, med del av Södra Rörum 10:113 i Hörby kommun till att omfatta det område som utmärkts med heldragen svart linje på bifogad karta (bilaga 1).

För den tillkommande delen ska beslutet meddelat av Länsstyrelsen den 19 mars 2015, diarienummer 511-4160-2012 om beslut om utvidgning av naturreservatet Hjällen, Hörby kommun att gälla med syfte, skäl och föreskrifter samt i detta beslut tillagd föreskrift enligt 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken.

Med stöd av 3 § Förordning om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan, (bilaga 3).

Naturreservatet markerat med svart heldragen linje.

Rastrerat område utgör utvidgningen. Skala cirka 1:10 000

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Hjällen
Kommun	Hörby
Socken	Södra Rörum
Församling	Hörby
DOS id	1118805
Gränser	Området begränsas av mitten av svart, punktstreckad linje på bifogad karta (bilaga 1)
Fastigheter	Fulltofta 31:16 (del av), Södra Rörum 6:6 (del av), Södra Rörum 7:19 (del av), Södra Rörum 9:10 (del av), Södra Rörum 9:14 (del av), Södra Rörum 9:36 (del av), Södra Rörum 9:39, Södra Rörum 10:113 (del av), Södra Rörum 22:1 (del av) och Södra Rörum 26:3 (del av) och marksamfällighet Södra Rörum S:9 (del av, väg)
Läge	Området är beläget ca 1 km sydväst om Södra Rörum i mellersta Skåne.
Kartblad	Topografiska kartan: 03DSV 02DNV

	Ekonomiska kartan:	3D0d (033 03) 2D9d (023 93)
Koordinater		X:416540, Y:6197370 SWEREF 99TM
Naturgeografisk region		Nr 8, Nordöstkånes barrskogslandskap
Inskrivna nyttjanderätter		Finns i akten
Gemensamhetsanläggningar		Finns i akten
Areal		60,8 hektar varav utvidgningen cirka 21,8 hektar
Förvaltare		Länsstyrelsen Skåne

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att:

- bibehålla, utveckla och återskapa gammal ädellövskog med dess höga biologiska mångfald,
- bibehålla och utveckla områdets sumplövskogar och mosseområden,
- bibehålla och utveckla områdets fäladsmarker,
- bibehålla områdets hydrologi,
- bidra till att i den kontinentala regionen upprätthålla och utveckla gynnsam bevarandestatus för förekommande arter och livsmiljöer enligt EU:s art- och habitatdirektiv,
- vårda förekommande äldre kulturhistoriska element som bl. a. stenmurar, odlings- och röjningsrösen,
- tillgodose allmänhetens intresse för att uppleva områdets natur samt informera besökarna om områdets karaktär, med dess skiftande natur, långa hävdhistoria och speciella kulturhistoria.

Syftet uppnås genom att området lämnas fritt från ekonomiskt skogsbruk och att därigenom en naturlig intern dynamik skapas. Lövved eller lövvirke får inte bortforslas från naturreservatet. För området främmande eller invasiva arter ska bekämpas. Ny kunskap om hotade och hänsynskrävande arter beaktas i den löpande skötseln av naturreservatet.

¹ Arter som förekommer i Rådets direktiv om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter,

² Arter som är förtecknade enligt Artdatabanken som rödlistade i Sverige.

Föreskrifter

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom naturreservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:

1. vidta åtgärder som förändrar områdets topografi, hydrologi och ytförhållanden eller landskapets allmänna karaktär, såsom att borra, spränga, gräva, schakta, fylla ut, dämna eller dika,
2. uppföra byggnad eller annan anläggning, anlägga vägar och stigar, uppföra hägnader, eller dra fram mark- eller luftledning,
3. anordna upplag,
4. avverka levande eller döda träd och buskar och/eller bortföra ved,
5. så eller plantera träd och buskar,
6. tillföra kemiska bekämpningsmedel och växtnäringsämnen,
7. inplantera för området främmande växt- eller djurarter.

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap 6 § miljöbalken om markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång.

För att tillgodose syftet med naturreservatet förpliktas markägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla att följande anordningar och åtgärder vidtas inom naturreservatet:

1. utmärkning av och upplysning om naturreservatet,
2. utförande och underhåll av anläggningar och anordningar för allmänhetens tillgänglighet,
3. röjning, gallring och avverkning av träd och buskar, enligt bilaga 2,
4. igenläggning eller dämning av dike,
5. uppföljning av områdets skötsel och miljöövervakning,
6. skötsel av betesmark, omfattandes avverkning, röjning, betning och bränning, enligt bilaga 2.

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas samt ordningen i övrigt inom naturreservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:

1. gräva eller på annat sätt skada block, stenar, hållar, terrängformer eller stenmurar,
2. bortföra död ved, bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar,
3. plocka, gräva upp eller på annat sätt skada växter, mossor, lavar eller vedlevande svampar,
4. avsiktligt störa eller påverka djurlivet
5. medföra hund eller annat husdjur som ej hålls i koppel,
6. göra upp eld,
7. framföra cykel annat än på parkeringsplats samt på väg till och från parkeringsplats,
8. tälta under längre tid än en natt, eller ställa upp husvagn, campingbil eller motsvarande,
9. utföra någon form av anläggning eller ställa upp för naturreservatet främmande föremål,
10. anordna tävlingsarrangemang som kan inverka negativt på områdets naturvärden,
11. anbringa tavla, skylt, inskrift, affisch, snitsel eller därmed jämförlig anordning.

Vidare är det förbjudet att utan länsstyrelsens tillstånd

12. samla in ryggradslösa djur, t.ex. skalbaggar eller mollusker. Enstaka exemplar får dock samlas in under förutsättning att det inte bryter mot fridlysningsbestämmelserna och att fällor inte används.

Undantag från föreskrifter

Föreskrifterna under A och C ska inte utgöra hinder för:

- åtgärder i samband med förvaltarens skötsel av området,
- uppsättning av informations- och naturreservatsskyltar samt gränsmärken.
- åtgärder i samband med drift och underhåll av befintliga vägar samt av nyttjanderätter såsom ledningar tillhörande kommunen, el- och teledistributör. I samband med utförande av arbeten ska samråd ske med förvaltaren. Vid akut underhållsåtgärd kan samråd ske sedan arbetet inletts.
- nyttjandet av servitut som belastar fastigheterna inom naturreservatet.
- åtgärder i samband med förvaltarens eller arrendatorers tillsyn av området eller betesdjur.
- nedtagning av för allmänheten farliga träd (längs med vägar, leder, rastplatser etc).

A2 gäller ej uppförande av hägnad som behövs för områdets skötsel.

A4 gäller ej avverkning av igenväxningsvegetation efter förvaltarens godkännande,

A6 gäller ej tillförsel av naturgödsel på åkermark markerad på bilaga 3 (plöjning eller omläggning av vall är ej förbjudet).

C4, C5 och C11 gäller ej för innehavare av jakträtten inom naturreservatet vid jakt och fångst av vilt i enlighet med jaktlagsstiftningens bestämmelser.

Länsstyrelsen erinrar om att det enligt 7 kap 7 § miljöbalken kan meddelas dispens från föreskrifterna om det finns särskilda skäl.

Beskrivning av utvidgningsområdet

Landskap och geovetenskapliga bevarandevärden

Utvidgningsområdet är beläget cirka 500 meter söder om Södra Rörum. Berggrunden består mestadels av finkornig gnejs. Jordarten utgörs till större delen av lerbri morän, men under mossen finns torv.

Biologiska bevarandevärden

Området utgörs till största delen av bokskog av av lågörttyp som domineras av vitsippa på våren med inslag av harsyra. Denna bokskog ligger i direkt anslutning till en skoglig värdekärna främst bestående av bok, inom Hjällens naturreservat. Inom

Hjällen har 13 rödlistade lavararter påträffats, savlundlav (EN), bokvårtlav (NT), stiftklotterlav (NT). Vidare finns ett flertal rödlistade skalbaggar, till de mer sällsynta av dessa vedlevande insekter hör *Carphacis striatus*, *Eucnemis capucina* och *Platycis cosnardi*, som genom utvidgningen får ett större livsutrymme. Koralltaggsvamp (NT) finns också inom Hjällen. Utvidgningsområdets centrala del hyser en mindre, svagt välvd mosse av kontinental typ, som dominerad av vitmossor som rubinvitmossa och purpurvitmossa. Dess kanter är trädbevuxna med framförallt knotig björk. I anslutning till vägen finns en mindre fåladsrest bevuxen främst med en. Fältskiktet utgörs bl.a. mindre blålocka, johannesört, gulmåra och ljung. Här flyger bl.a. violettekantad guldvinge (NT), mindre bastardsvärmare (NT) och bredbrämad bastardsvärmare (NT) samt ytterligare ett 20-tal dagfjärilsarter.

Friluftsvärden

Det finns inga leder inom utvidgningsområdet. Hörby naturskyddsförening har under ett antal år arbetat med att hålla fåladsmarken öppen.

Skäl för beslut

Enligt 7 kap 4 § miljöbalken (MB) får ett mark- eller vattenområde av länsstyrelsen eller kommunen förklaras som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet.

Ett område som behövs för att skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter får också förklaras som naturreservat.

Enligt 7 kap 5 § MB skall skälen i ett beslut om att bilda naturreservat anges. I beslutet skall också anges de inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med reservatet, såsom förbud mot bebyggelse, uppförande av stängsel, upplag, schaktning, täkt, uppodling, dikning, plantering, avverkning, jakt, fiske och användning av bekämpningsmedel. En inskränkning får innebära att tillträde till området förbjuds under hela eller delar av året.

Om det senare visar sig finnas nya skäl eller behövas ytterligare inskränkningar för att uppnå syftet med skyddet, får länsstyrelsen eller kommunen meddela beslut om detta.

Enligt 7 kap 6 § MB får länsstyrelsen eller kommunen, om det behövs för att tillgodose syftet med ett naturreservat, förplikta ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla sådana intrång som att det inom området

1. anläggs vägar, parkeringsplatser, vandringsleder, raststugor, tältplatser, badplatser, sanitära inrättningar eller liknande anordningar,
2. bereds tillträde till mark för allmänheten där allmänheten annars inte har rätt att vistas,
3. utförs gallring, röjning, slåtter, plantering, betesdrift, avspärrning eller liknande åtgärder, eller
4. genomförs undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden.

Enligt 7 kap 30 § MB regleras föreskrifter om rätten att färdas och vistas inom ett område som skyddas enligt detta kapitel och om ordningen i övrigt inom området. Sådana föreskrifter får meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer, om det behövs för att tillgodose syftet med skyddet. I de fall kommunen beslutar om skydd av ett område får den meddela sådana föreskrifter.

Länsstyrelsens bedömning

Naturreseptatet med föreslagen utvidgning har befintliga höga naturvårds- och friluftsvärden och potential att få ännu högre naturvårds- och friluftsvärden. Naturreseptatet har angivits som skyddsvärt ur naturvårds- och friluftslivssynpunkt avseende nationell, regional och kommunal nivå och omfattas eller ingår i:

- Riksintresse för naturvård enligt 3 kap 6 § MB:** Odlingslandskap på Linderödsåsen: Södra Rörum. Riksintresset rör det odlingslandskap som finns här med olika hagmarkstyper och värdefull flora.
- Länets naturvårdsprogram:** klass 2 (höga naturvärden), odlingslandskapet kring Södra Rörum.
- Våtmarksinventeringen Skåne:** området är klassat som allmänt intresseområde.
- Värdetrakt förädellövsog:** nr 6 Ringsjöbygden.
- Ängs- och betesinventeringen 2002-2004:** 3 st objekt: E0C-GHL (0,36 ha, välhävdad med harstarr, liten blålocka, stenmåra, ängsbräsma, ängsvädd m.m.), 416-GDS (1,7 ha, 70 % välhävdad med backtimjan, spåstisel, knägräs, liten blålocka, stagg, ängsvädd, harstarr m.m.) 4AC-JET (5,03 ha, ohävdad-svagt hävdad område utan naturtyp, igenvuxet).
- Ängs- och hagmarksinventeringen:** 3 st objekt med storlekarna 5,75, 2,89 respektive 10,04 ha ligger helt eller delvis i området.
- Intilliggande naturreseptat:** Hjällen, 39 hektar värdekärna med 10 tal rödlistade lavar och 10 tal rödlistade insekter. Gott om död ved, tickor etc.
- Skogens pärlor:** Inom området finns en av Skogsstyrelsen utpekad sumpskog på 4,7 ha.

•**Fornlämningar:** I området finns fornlämningar i form av ett röse, ett gravfält och ett område med fossil åkermark.

Synnerligen värdefull utvecklingsmark på cirka 21,8 hektar för intilliggande naturvärden inom Hjällen. Skogen är flerskiktad, främst bok, med inslag av ek. Gott om luckor och bryn. Lokal för barbastell och brunlångöra. Mindre fäladsmark med bl.a. violettekantad guldvinge (NT), mindre bastardsvärmare (NT) och bredbrämad bastardsvärmare (NT) samt ytterligare ett 20-tal dagfjärilsarter. En mindre mosse av kontinental typ med bl.a. prydlig pärlemofjäril.

En föreskrift, B6, har lagts till för den tillkommande fäladsmarksdelen.

Ett permanent skydd av området som naturreservat medför ett bidrag till uppfyllande av miljömålen levande skogar och ett rikt växt- och djurliv.

Av ovan redovisade skäl och med syfte att bevara biologisk mångfald, skydda, vårda och återställa värdefulla naturmiljöer, tillgodose behov av områden för friluftsliv samt återställa och nyskapa livsmiljöer för skyddsvärda arter bör området avsättas som naturreservat.

Länsstyrelsen har bemött inkomna yttranden och synpunkter (bilaga 5) och finner vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § miljöbalken att det för att skydda och vårda de värden som beskrivits ovan finns skäl att besluta om att utvidga naturreservatet och att lägga till föreskrift avseende tillkommande fäladsmark för att skydda området samt fastställa en skötselplan för den utvidgade delen.

Förordnandet är förenligt med grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenresurser samt med kommunens översiktsplan.

C-föreskrifterna gäller omedelbart, även om de överklagas.

Upplysningar

Länsstyrelsen vill upplysa om att föreskrifterna under C gäller oberoende av om beslutet överklagas samt att även andra lagar, förordningar och föreskrifter än reservatsföreskrifterna gäller för området, exempelvis:

- Fridlysningsbestämmelser. Alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon är fredade enligt jaktlagen (1987:259). Vissa andra växt-, svamp- och djurarter är fridlysta enligt 8 kap miljöbalken och artskyddsförordningen.
- Terrängkörningslagen (1975:1313) och terrängkörningsförordningen (1978:594) med vissa förbud mot körning i terräng,
- Kulturmiljölagen m.m. (SFS 1988:950) med krav på tillstånd för att rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller genom bebyggelse, plantering eller på annat sätt ändra eller skada en fornlämning,
- 15 kap 31 § miljöbalken om förbud mot nedskräpning,
- Lokala och kommunala ordningsföreskrifter.

Ärendets handläggning

Fastighetsägaren till Södra Rörum 10:113 inkom år 2016 med önskan om att förordna fastigheten som naturreservat inför en stundande försäljning.

Intrångsersättning har utgått till markägaren år 2017.

Länsstyrelsen har upprättat förslag till syfte, föreskrifter och skötselplan.

Ärendet har remitterats. Inkomna yttranden och länsstyrelsens bemötanden finns i bilaga 5.

Skötselplan och förvaltning av naturreservatet

Skötselplan

Enligt 3 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. framgår bland annat att en skötselplan ska fastställas vid bildande av ett naturreservat. Skötselplanen finns bilagt till detta beslut, se bilaga 4.

Förvaltning

Länsstyrelsen Skåne är förvaltare av naturreservatet och ska fortlöpande samråda med markägare, arrendatorer, berörda myndigheter och andra berörda vid förvaltningen.

Kungörelse

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling samt i ortstidning enligt 27§ förordningen om områdesskydd. Sakägare ska anses ha fått del av beslutet den dag kungörelse var införd i ortstidning.

Överklagande

Detta beslut kan överklagas till Regeringen, Miljödepartementet, se bilaga 7.

Detta beslut har fattats av länsöverdirektör Ola Melin. I den slutliga handläggningen har även deltagit, miljödirektör Annelie Johansson, naturvårdsdirektör Per-Magnus Åhrén, enhetschef enheten för samhällsplanering Kajsa Palo, länsassessor Ann Westerdahl och naturvårdshandläggare Johan Johnmark, föredragande.

Detta beslut har bekräftats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Ola Melin

Johan Johnmark

Bilagor

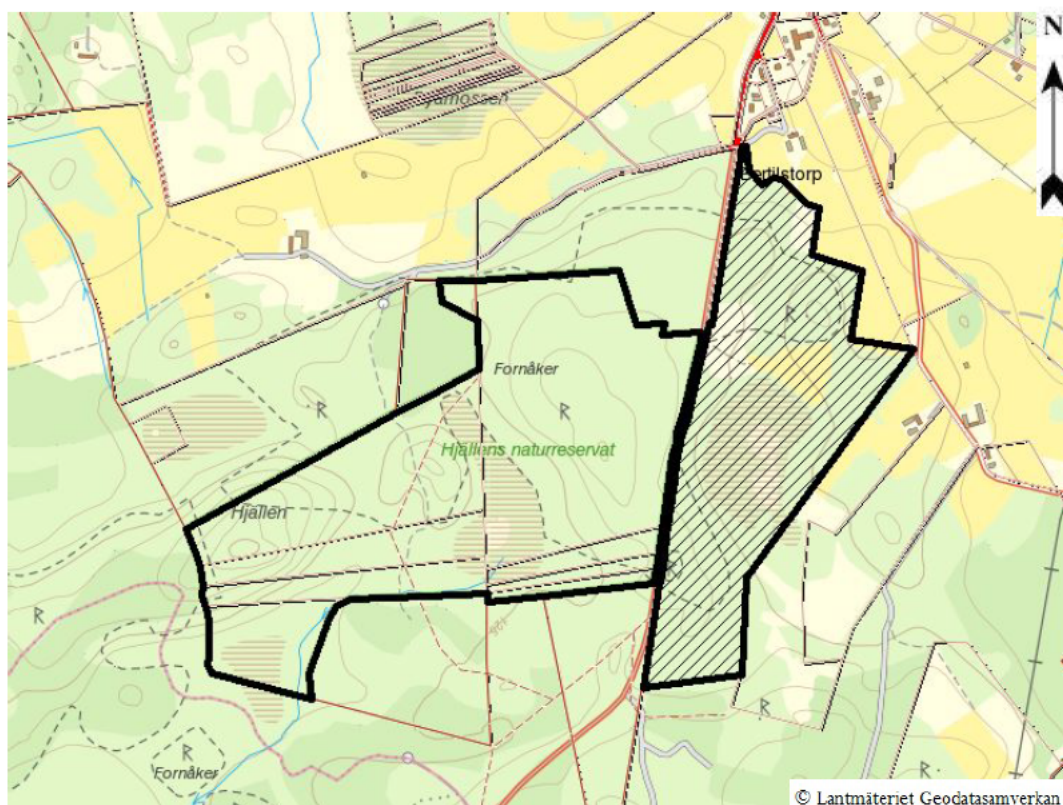
1. Karta med naturreservatets avgränsning
2. Karta med markerade områden gällande föreskrifter med stöd av 7 kap 6 § miljöbalken om markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång
3. Karta med markerade undantag från föreskrifter.
4. Skötselplan
5. Inkomna yttranden och länsstyrelsens bemötanden
6. Sändlista
7. Hur man överklagar

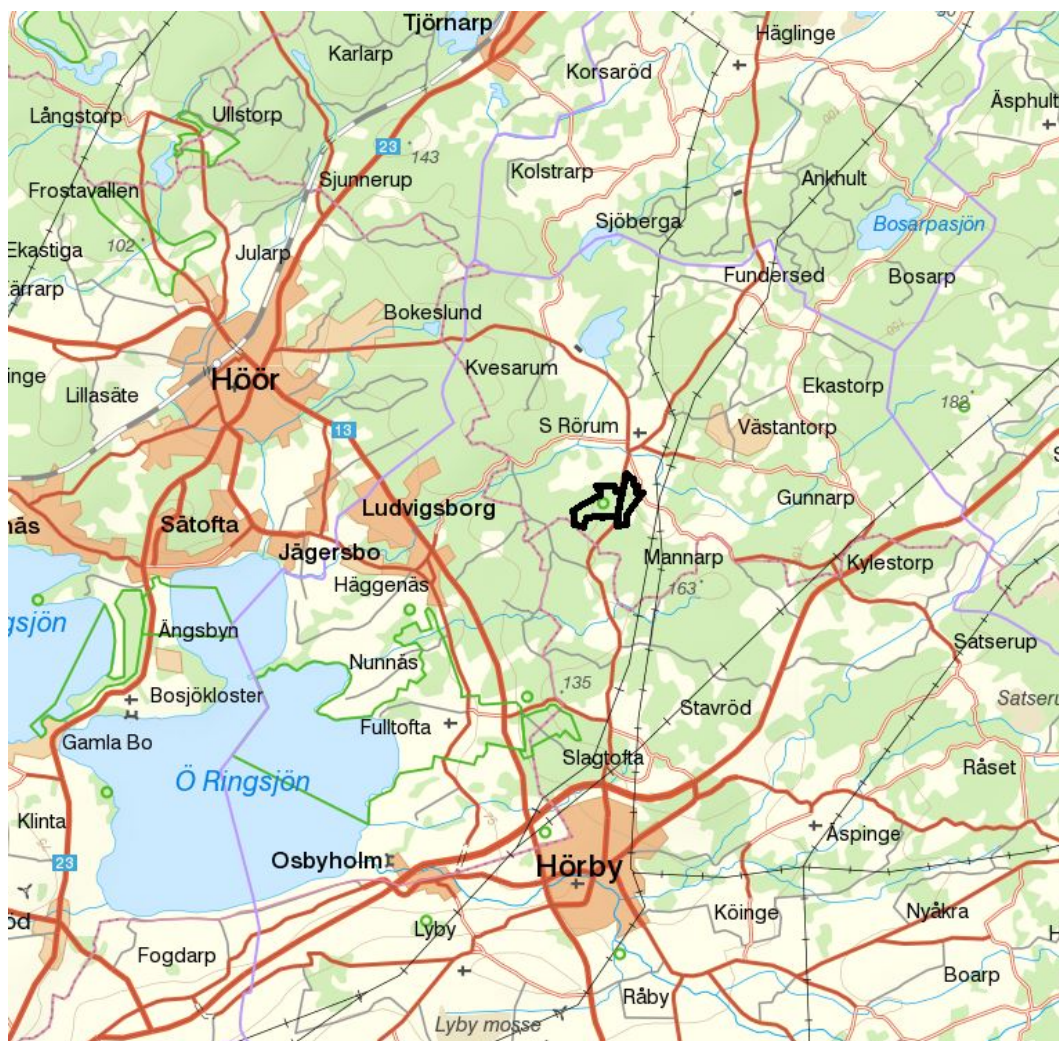
Kontaktperson
Miljöavdelningen
Johan Johnmark
010-22 41 411
johan.johnmark@lansstyrelsen.se

Bilaga 1. Karta med naturreservatets avgränsning

Tillhör beslut den 11 maj 2017 om utvidgning av och tillagd förskrift för naturreservatet Hjällen i Hörby kommun.

Naturreservatet är utmärkt med heldragen svart linje på kartan. Utvidgningen är rasterad. Skala 1:10 000.

Översiktskarta med en svart ring kring naturreservatet. Skala cirka 1:100 000

Kontaktperson

Miljöavdelningen

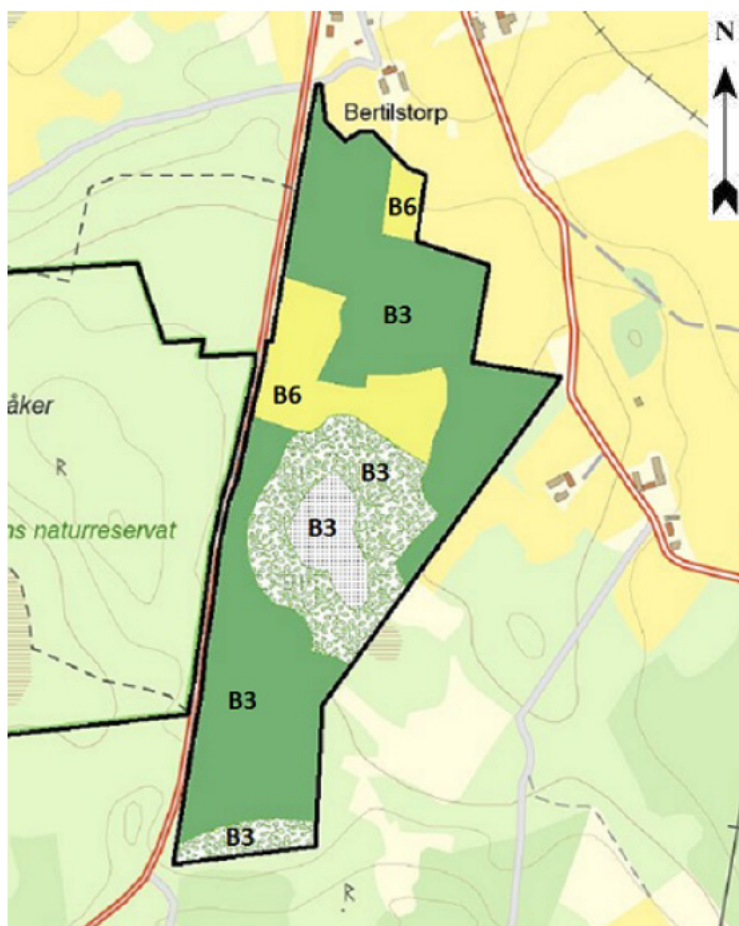
Johan Johnmark

010-22 41 411

johan.johnmark@lansstyrelsen.se

Bilaga 2. Karta med markerade områden gällande föreskrifter med stöd av 7 kap 6 § miljöbalken om markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång

Tillhör beslut den 11 maj 2017 om utvidgning av och tillagd föreskrift för naturreservatet Hjällen i Hörby kommun och avser endast utvidgningsområdet.

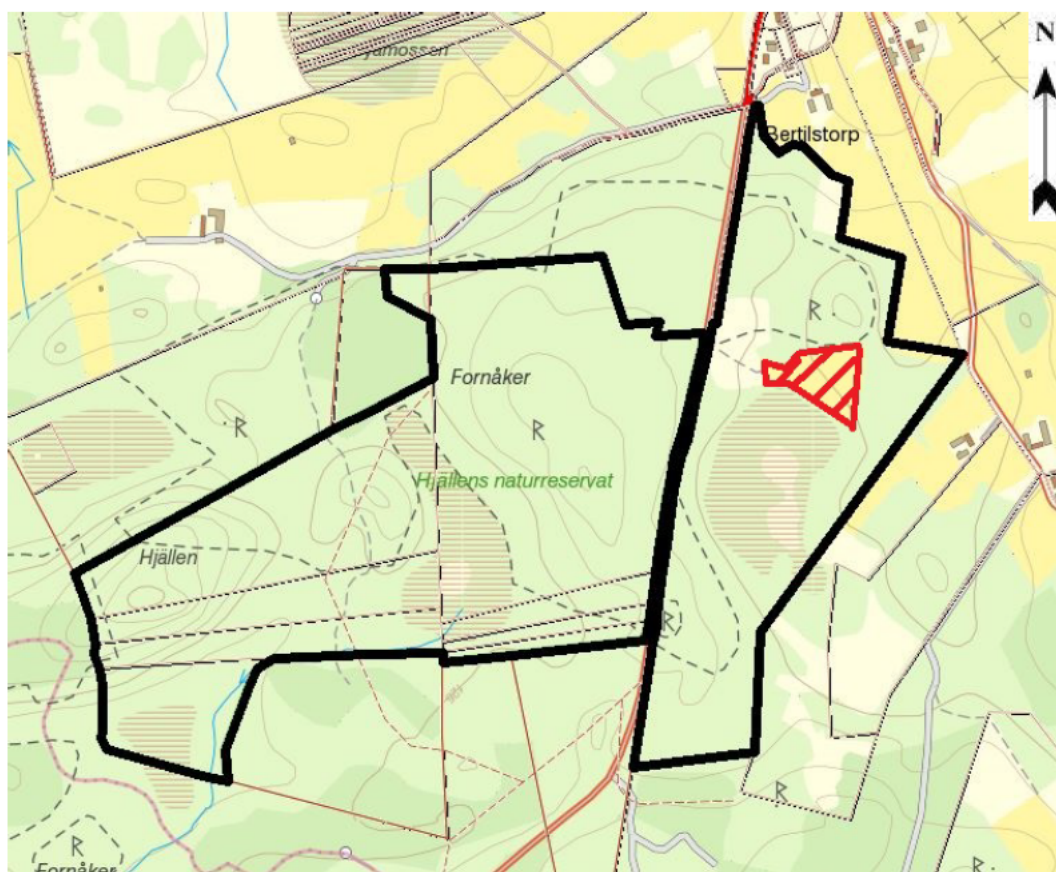
Område B3 gäller föreskrift B3 osv.

Kontaktperson
Miljöavdelningen
Johan Johnmark
010-22 41 411
johan.johnmark@lansstyrelsen.se

Bilaga 3. Karta med markerade med markerat undantag

Tillhör beslut den 11 maj 2017 om utvidgning av och tillagd förskrift för naturreservatet Hjällen i Hörby kommun och avser endast utvidgningsområdet.

Rödrasterat område avser undantaget från föreskriften A6, dvs området där naturgödsel får spridas på åkermark (plöjning eller omläggning av vall är ej förbjudet).

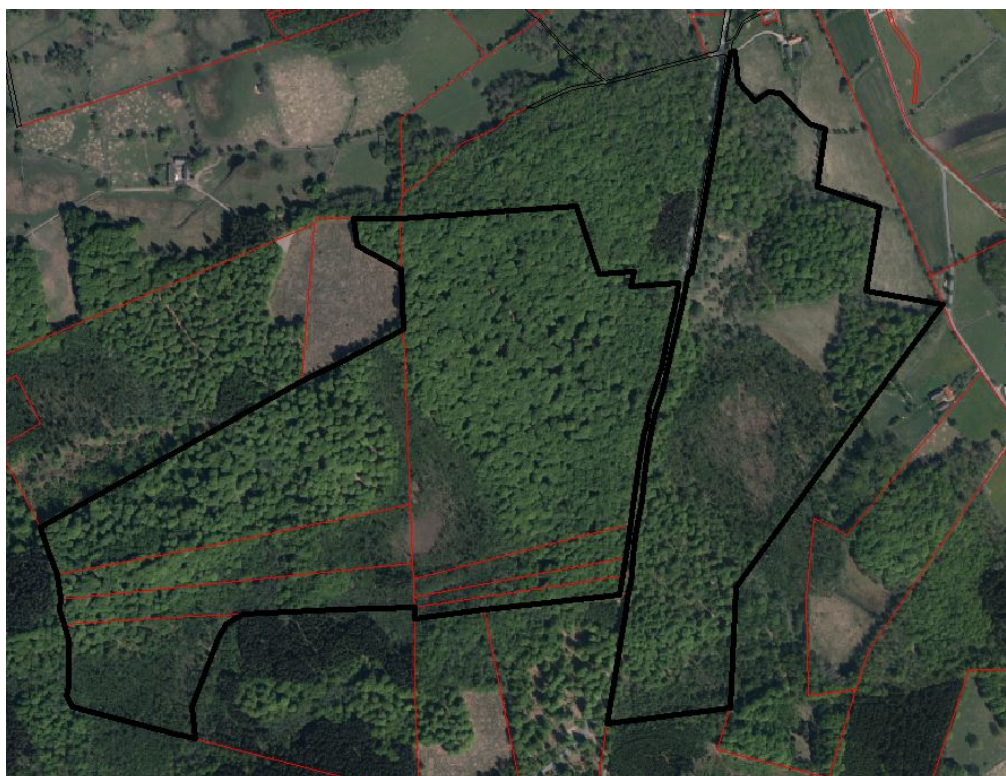

Kontaktperson
Miljöavdelningen
Johan Johnmark
010-22 41 411
johan.johnmark@lansstyrelsen.se

Bilaga 4. Skötselplan

Tillhör beslut den 11 maj 2017 om utvidgning av och tillagd förskrift för naturreservatet Hjällen i Hörby kommun.

Denna skötselplan utgör ett tillägg till den skötselplan som fastställdes av länsstyrelsen den 19 april 2012 och avser endast det utvidgade området. Bevarandemålen är uppdaterade och följer i alla delar inte den tidigare skötselplanen.

Ortofoto från år 2016. Utvidgningsområdet ligger öster om vägen

4.1 Planeringsområde Ädellövskog cirka 12,2 hektar

4.1.1 Beskrivning:

Ädellövskogsområde som domineras av cirka 120 åriga bokar, med inslag av ek av samma ålder. Mellan dessa finns spritt cirka 50 åriga bokar. Fläckvis finns uppslag av cirka 10 årig bok. Området har successivt gallrats varför mängden död ved är mycket låg. Fältskiktet indikerar näringsfattig bokskog, där troligen vitsippor dominerar på våren.

4.1.2 Bevarandemål:

- Flerskiktad ädellövskog bestående av främst av bok och ek med inslag av andra lövträd.
- Fullgod livsmiljö för skogslevande fladdermöss.
- Antalet grova träd bör vara cirka 20 per hektar.
- Mängden död ved i form av döda träd, högstubbar och lågor ska vara riklig, ett riktvärde bör vara minst 40 kbm/ha. Tillförseln av död ved bör ligga kring 1-2 kbm/ha och år.
- Rikligt med luckor.
- Gran och lärk ska ej förekomma inom skötselområdet.
- Skogsduva bör häcka årligen i området.

Bevarandemålet är ej uppnått.

4.1.3 Restaureringsåtgärder:

- Återkommande röjningar, gallringar och avverkningar i syfte att uppnå bevarandemålet. Vid åtgärder ska andra trädslag prioriteras framför bok.
- Luckor bör skapas som är så pass stora att föryngring av ek kan ske. Forskning visar på att om 25% av träden och undervegetationen tas bort föryngrar eken sig med gott resultat. Troligen behöver stödsådd alternativt plantering ske av ek, fågelbär och hassel. Lokala plantmaterial ska eftersträvas. Dessa sådder/planteringar kräver troligen inhängning mot viltbete.
- Plantering av lönn och fågelbär.
- Nyskapa cirka 1-2 kbm död och döende ved /ha och år, vilket motsvarar cirka 1 träd/ha. Nyskapandet ska främst ske genom ringbarkning.
- Inplantering av arter som lever i andra naturskogsliknade ädellövskogar i Södra Sverige får ske.

4.1.4 Skötselåtgärder:

När restaureringsåtgärder är vidtagna och området uppnått god bevarandestatus vidtar skötselåtgärder.

- Vid behov får röjning, avverkning och ringbarkning ske för att kunna uppnå bevarandemålen. Avverkningarna ska spridas i tid för att kontinuerligt skapa ny död ved, då bokved bryts ner på cirka 20 år. Allt avverkat material ska lämnas kvar i naturreservatet.
- Inplantering av arter som lever i andra naturskogsliknade ädellövskogar i Södra Sverige får ske. Ett lämpligt sätt är att lägga ut stockar från Linderödsåsen på vintern i andra ädellövreservat, med kända höga värden och återföra stockar både efter midsommar (insekter) och något/några år senare (svamp).

Målbild (bilden tagen i naturreservatet Bjurkärr, Kronobergs län)

4.2 Skötselområde Lövsumpskog, cirka 5,3 hektar

4.2.1 Beskrivning:

Två områden med lövsumpskog som främst består av glasbjörk. Det större området ligger kring en mindre myr. Björkarna här är kring 70 år men pga den höga markfuktigheten eftersatta i växten och har redan börjat dö av. Björkticka förekommer. Det förekommer ett mycket kraftigt granuppslag framförallt i den norra delen av det större området, vilket på sikt hotar lövsumpskogen. Fältskiktet utgörs på torrare delar av blåbärsris och på fuktigare delar av vitmossa. Inom det mindre lövsumpskogsområdet i södra delen av naturreservatet växer cirka 45 årig framgallrad glasbjörk.

Lövsumpskog med rikligt med blåbärsris

Lövsumpskog längst i söder

4.2.2 Bevarandemål:

- Lövsumpskog som är rik på död och döende ved.
- Gran förekommer inte inom skötselområdet.
- Förekomst av björkticka.

Bevarandemålet är ej uppnått pga mängden gran och bris på död ved.

4.2.3 Restaureringsåtgärder:

- Rönning av yngre granar som lämnas kvar. Successiv ringbarkning av äldre granar, med beaktande av skogsvårdslagens krav på högsta tillåtna mängden kvarlämnad barrved.

4.2.4 Skötselåtgärder:

- Återkommande rönning av gran och andra främmande trädslag.

4.3 Skötselområde Fäladsmark cirka 1,9 hektar

4.3.1 Beskrivning:

Två mindre fäladsmarker. Det norra området omges av en stenmur och har tidigare troligen brukats som åker, men har de senaste 20 åren endast slåtrats eller betats med nöt. Floran består bl.a. av harstarr, liten blåklocka, stenmåra, ängsbrässa och ängsvädd.

Betesmarken i norra delen av naturreservatet

Den södra delen av betesmarken är

Fäladsmarken längs med vägen har tidigare betats, men det var nog närmare ett decennium sedan. Denna glänta är väldigt värdefull som pollen och nektarkälla för en mängd vedlevande långhorningar (skalbaggar) som lever i skogen. Trädskiktet består av en, med inslag av ek, bok, hassel, rönn och apel samt gran. Här växer bl.a. backtimjan, spåtistel, knägräs, liten blåklocka, stagg, ängsvädd, harstarr. Här finns en mängd fjärilar, bl.a. mindre guldvinge, mindre bastardsvärmare (NT), bredbrämad bastardsvärmare (NT), skogsnätfjäril, ängssmygare, violettekantad guldvinge (NT) och ängsblåvinge.

4.3.2 Bevarandemål

- Vålövade gräsmarker med inslag av enar och bärande buskar. I kanten av den större fäladsmarken får vidkroniga ekar och bokar finnas. Täckningsgraden av träd och buskar bör ej överstiga 10%.
- Blommande örter ska förekomma i riklig omfattning.
- Årlig förekomst av mindre bastardsvärmare (NT) och bredbrämad bastardsvärmare (NT).

4.3.3 Restaureringsåtgärder

Det föreligger endast ett restaureringsbehov på den större fäladsmarken.

- Avverkning av igenväxningsvegetation som främst björk och gran. Avverkat material får utläggas i skötselområden ädellövskog, alternativt köras bort från naturreservatet.
- Vårbränning av cirka 25% av ytan per år för att reducera förna. Bränning av större areal riskerar att bränna upp större mängder fjärlspuppor.
- Inhägnad och återupptaget bete. Denna åtgärd ses inte som prioriterad då röjningar och bränning av den större fäladsmarken ger högre biologisk mångfald än vad ett återinfört bete skulle medföra. Med kompletterande röjningssinsatser finns bra brandgator i terrängen, i väster väg, i söder markväg, i öster dike och i norr bokskog (bokskog brinner inte).

Del av det större fäladsmarksområdet

4.3.4 Skötselåtgärder:

- Fortsatt bete eller slåtter,
- Fortlöpande röjning av igenväxningsvegetation, som får utköras ur naturreservatet.
- Enstaka grenar som skuggar betesmarken får tas bort.
- Träd som fallit- eller hotar att falla ut i betesmarken får kapas upp och läggas ut i skötselområde ädellövskog restaurering (om förvaltaren utför arbetet) eller tas om hand som bränne om arrendator/markägare utför det, förutsatt att trädets markägare godkänner det.

- Vårbränningar av cirka 25% av ytan per år för att reducera föroreningar. Bränning av större areal riskerar att bränna upp större mängder fjärilspuppor.

4.4 Skötselområde Öppen myr, cirka 1,1 hektar

4.4.1 Beskrivning:

En mindre myr, som delvis har varit föremål för tidigare torvtäkt. Inom naturreservatet finns ytterligare två små myrar, vilket ökar naturvårdsvärdet av denna myr. Myren består av olika vitmossearter med inslag av bl.a. tranbär. I kanten växer odon. På myren flyger bl.a. prydlig pärlemofjäril.

Myren med omgivande lövsumpskog

Området har delvis varit föremål för tidigare torvtäkt

4.4.2 Bevarandemål:

- Öppen myr.
- Förekomst av prydlig pärlemofjäril.

4.4.3 Restaureringsåtgärder:

- Rökning av träd för att motverka igenväxning av myren. Avverkat material utläggs i skötselområde lövsumpskog och eller transporteras bort från naturreservatet.

4.4.4 Skötselåtgärder:

- Rökning, vart 10-15 år av uppväxande träd.

4.5 Skötselområde Åker cirka 1 hektar

4.5.1 Beskrivning:

För att få till en bra arrondering av naturreservatet ingår en mindre åkermark. Området har nyttjats som vall de senaste åren. Den odlade ytan medför långa bryn som är viktiga för en mängd fåglar och insekter. Om det inte längre skulle finnas något intresse för odling alternativt bete synes det inte finnas något annat alternativ än att låta dessa marker återgå till skogsmark. Då det ej är försvarbart att avsätta skötselmedel, med befintliga begränsad medels tillgång, för dessa markers upprätthållande.

Åkermarken

4.5.2 Bevarandemål:

- Årligt odlad eller betad mark (alternativt uppgående i skötselområde, ädellövskog).

4.5.3 Skötselåtgärder:

- Plöjning för att anlägga ny vall, bedrivande av betesdrift. Inga kemiska bekämpningsmedel eller konstgödsel får användas. Sambete med skötselområde fäladsmark bör ej ske då det skulle ske en oönskad spridning av näringsämnen från åker till fäladsmarken.

5 Friluftsliv och turism inom utvidgningsområdet

5.1 Allmän inledning

Utvidgningsområdet nyttjas inte i någon större omfattning av det rörliga friluftslivet. Under senare år har naturskyddsföreningen röjt och bedrivit slåtter på den större fäladsmarken. Besökare till naturreservatet ska i första hand hänvisas till området väster om vägen. Det är ur trafiksäkerhetssynpunkt inte lämpligt att låta någon framtida vandringsled inom naturreservatet passera vägen.

5.2 Utmärkning av naturreservatets gräns

Gränsmarkering ska utföras enligt anvisningar från Naturvårdsverket.

5.3 Parkeringsmöjligheter och information

Det finns inga planer att anlägga någon särskild parkeringsplats inom utvidgningsområdet. Parkering sker lämpligast på befintlig parkeringsplats inom naturreservatet. En ny informationsskylt bör sättas upp i samband med att utvidgningen vinner laga kraft.

5.4 Stängsel

Markägare alternativt arrendator ansvara för eventuell stängseluppsättning och underhåll av dessa, se även skötselområde fäladsmark.

7 Jakt

Naturreservatet medför inga inskränkningar i jakträtten.

8 Tillsyn

Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet för området.

9 Dokumentation och uppföljning

9.1 Uppföljning av skötselmål

Vart 10:e år:

Översyn av gränsmarkeringen.

Uppföljning av utvecklingen av ädellövkogen. Uppskattning av mängden död ved i antal m³.

Uppföljning av myrmarkens utveckling.

Uppföljning av fäladsmarkens utveckling.

9.2 Dokumentation av skötselåtgärder

Uppsättning och underhåll av gränsmarkering.

Dokumentation ska ske av skötselåtgärder inom respektive skötselområde.

9.3 Uppföljning av kostnader

Förvaltarna ansvarar för detta.

10 Revidering av skötselplanen

Skötselplanen gäller tills vidare vad gäller i planen angivna mål och skötselåtgärder.

De skötselåtgärder som anges i skötselplanen ska ses över om uppföljningen av kvalitetsmålen visar att en översyn är nödvändig eller i övrigt när det är påkallat.

11 Kostnader och finansiering

11.1 Ekonomisk utredning

Förvaltaren gör en ekonomisk utredning avseende kostnader och intäkter för förvaltningen.

11.2 Finansiering av förvaltningen

Staten/Förvaltaren ansvarar för (ev. bekostar):

- upprättande och revidering av skötselplan,
- uppdatering av informationsskylt,
- utmärkning och underhåll av naturreservatets gränsutmärkning,
- genomförande av skötselplanens mål,
- uppföljning av bevarandemål och skötselåtgärder,
- övervakning av florans, faunans och svamparnas utveckling,
- tillsyn av naturreservatet,

Markägaren/ arrendatorn ansvarar för (ev. bekostar):

- anläggande av stängsel,
- sina betesdjur,
- underhåll och tillsyn av hägnader kring betesdjur, inkl löpande kostnader för elektricitet,
- elstängselaggregat

Förvaltaren och markägaren kan genom skötselavtal överföra ansvaret för vissa av ovanstående punkter till annan part.

12 Prioritering av åtgärder

Flera av åtgärderna kan löpa parallellt.

1. Utmärkning av naturreservatets gränser.
2. Restaurering av skötselområde fäladsmark.
3. Restaurering av lövsumpskog.
4. Restaurering av ädellövskog.
5. Insådd/inplantering av sällsynta arter från närliggande populationer.

13 Rödlistade arter enligt Artdatabanken 2015 (som finns inom utvidgningsområdet)

RE	CR	EN	VU	NT	LC
Nationellt utdöd	Akut hotad	Starkt hotad	Sårbar	Nära hotad	Livskraftig

Kategori Funnen år

Fåglar:

Gröngöling	NT	2016
------------	----	------

Fjärilar:

Mindre bastardsvärmare	NT	2016
bredbrämad bastardsvärmare	NT	2016
violettkantad guldvinge	NT	2016

14 Källor

14.1 Kartor

- Kartor och bakgrundskartor, Lantmäteriet © Geodatasamverkan

14.2 Litteratur

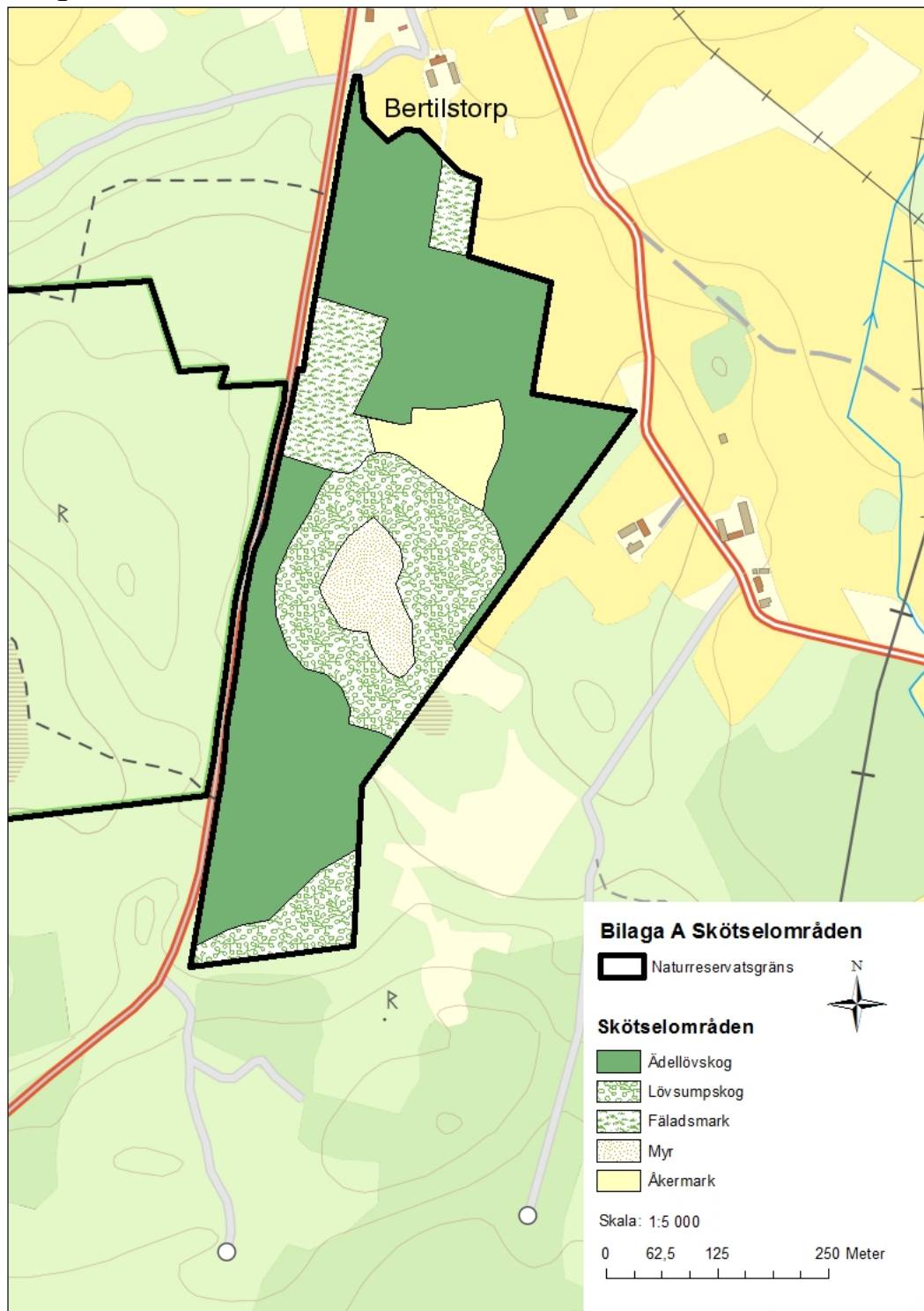
- Kulturmiljöprogram för Skåne 2006, Länsstyrelsen i Skåne län
- Länsstyrelsen i Kristianstads län 1996. Från Bjäre till Österlen. Skånska natur- och kulturmiljöer
- Artdatabankens artfaktablad <http://www.artdata.slu.se>
- Värdeutlåtande år 2016, Värderingsbyrån AB

14.3 Muntliga kontakter

- Jörgen Dinesen (markägare)
- Suzanne Schlyter (fjärilsdata)

Bilaga A Skötselområden

Naturreservatet Hjällen i Hörby kommun utvidgas nu med cirka 120 årig ädellövsskog, myrmark och fäladsmark som hyser många fjärilar.

En del i länsstyrelsens verksamhet är att skydda värdefull natur genom att bilda naturreservat och upprätta skötselplaner.

Skötselplanen innehåller en planerad markanvändning, mål och skötselåtgärder för området. Den innehåller också information om friluftsliv, samt om hur en framtida uppföljning av området är tänkt att ske.

Kontaktperson
Miljöavdelningen
Johan Johnmark
010-22 41 411
johan.johnmark@lansstyrelsen.se

HUR MAN ÖVERKLAGAR TILL REGERINGEN

Om Ni vill överklaga Länsstyrelsens beslut skall Ni skriva till Regeringen, Miljödepartementet. **Överklagandet skall dock skickas till Länsstyrelsen i Skåne län, 205 15 Malmö.**

Av överklagandet skall framgå vilket beslut Ni överklagar (ange diarienummer) och hur Ni vill att beslutet skall ändras. Ni bör också tala om varför Ni anser att beslutet skall ändras.

Skrivelsen skall undertecknas. Uppge även adress och telefonnummer. Om Ni har handlingar eller annat som Ni anser stöder Er uppfattning så bör Ni skicka med detta.

Länsstyrelsen måste ha fått Ert överklagande **senast den 9 juni 2017** annars kan överklagandet inte tas upp till prövning.

Behöver Ni veta mer om hur Ni skall göra kan Ni kontakta Länsstyrelsen, tel 010-224 10 00 (växel).